

TØNDER KIRKEGÅRD

Tønder Sogn

Tønder Sogn & Kirke

VEDTÆGT

Indholdsfortegnelse

Kirkegårdens bestyrelsesforhold.....	3
Gravsteder.....	3-10
Erhvervelse og fornyelse.	3
Nedlæggelse og regulering	4
Gravstedernes indhegning.	5
Beplantning og udsmykning.	5
Gravminder(Gravsten).	5
Gravstedernes vedligeholdelse.	6
Særlige bestemmelser for kistegrave.....	10
Særlige bestemmelser for urnegrave	10
Afdelinger	8-10
Skovgrave (NYSK).....	8
Plænerække (PLRK)	8
Kisteplæne (KIPL), Lindelunden (LILU), Urneplæne med plade (URPL) og Egelunden (EGEL)	8
Urnegravsteder i vinca (URVI).	9
Urneskoven (URSK).....	9
Fællesplænen (FLPL)	10
Æblelunden (ÆBLU)	10
Ny rækkegravsted (NYRK).....	10
Gammel nord (GLNO)	10
Gammel Søndre (GLSØ).....	10
Gammel Vest (GLVE)	10
Ordensbestemmelser.....	11
Takster.	11
Erhvervelse og fornyelse af gravsteder(Ikke medlem – Medlem – Reservation).....	11
Gravning og tilkastning af grave	13
Ren- og vedligeholdelse af gravsteder – Sommerblomster - Grandækning.....	13

A. Kirkegårdens bestyrelsesforhold.

§ 1.

Kirkegården ejes af Tønder Kristkirke og bestyres af Tønder menighedsråd.

§ 2.

Kirkegårdens drift forestås af det af menighedsrådet nedsatte kirkegårdsudvalg, og det sker med baggrund i en godkendt udviklingsplan.

Stk. 2. Tilsynet med driften påhviler kirkeværgen i overensstemmelse med reglerne i Vedtægt for kirkeværgen.

Stk. 3. Kirkegårdens daglige drift varetages af den ved kirken ansatte kirkegårdsleder under ansvar overfor menighedsrådet og i overensstemmelse med Regulativ for kirkegårdslederstillingen samt bestemmelserne i denne vedtægt.

Stk. 4. Klager vedrørende kirkegårdens drift rettes til menighedsrådet.

§ 3.

Kirkeværgen og kirkegårdslederen er ansvarlige for, at der føres en kirkegård protokol, ud fra de til enhver tid gældende regler.

Stk. 2. Kirkegårdsprotokollen føres elektronisk i henhold til CIS nr. 12040 af 08/08/1990.

B. Gravsteder.

§ 4.

Begravelser skal ske med kistens hovedende vendt mod baghækken.

Erhvervelse og fornyelse.

§ 5.

Henvendelse om erhvervelse af brugsret til gravsteder – gravstedsret – og om nedsættelse af kister eller askeurner såvel i nye som i bestående gravsteder sker til kirkegårdskontoret.

§ 6.

I forbindelse med udlæggelse af gravsted til begravelse eller urnenedsættelse udfærdiger kirkegårdslederen et gravstedsbrev.

Stk. 2. Ved senere begravelse, urnenedsættelse eller indsættelse af ny gravstedsindehaver for gravstedet, udstedes der et nyt gravstedsbrev.

§ 7.

Begæring om erhvervelse af gravstedsret skal imødekommes til begravelse af en person som:

- 1) havde bopæl i sognet og tilhørte folkekirken
- 2) havde ægtefælle, forældre eller børn begravet på kirkegården, eller på særlig måde var knyttet til sognet.

I tvivlstilfælde tilfalder den endelige afgørelse stiftsøvrigheden.

- 3) havde bopæl i sognet uden at tilhøre folkekirken, såfremt der ikke i sognet er en kommunal kirkegård eller en kirkegård for det trossamfund, afdøde tilhørte.

Stk. 2. Der kan tillige erhverves gravstedsret til begravelse af andre, efter Menighedsrådets nærmere bestemmelse

Stk. 3. Der kan erhverves et gravsted før død. Udover taksten for erhvervelse af gravstedet skal der betales for pleje- og vedligeholdelse af gravstedet for hele fredningsperioden. Gravstedet er først erhvervet når beløbene er indbetalt.

Stk. 4. Når der udlægges gravplads til en gift person, skal der på begæring samtidig udlægges en gravplads til den efterlevende ægtefælle umiddelbart ved siden af den anviste gravplads.

Ægtefællen bevarer retten hertil, uanset hvor han eller hun ved sin død har bopæl.

Stk. 5. Der skal altid være adgang for ubemidlede, som opfylder betingelserne i stk. 1., til at få en sømmelig gravplads udlagt uden vederlag.

Stk. 6. Gravsteder kan udlægges med indtil 8 gravpladser. Ønskes større gravsteder udlagt, kan dette alene ske med kirkegårdsudvalgets godkendelse.

Stk. 7. Ønske om fornyelse af gravstedsretten efter brugsperiodens udløb skal imødekommes, med mindre en godkendt reguleringsplan for kirkegården er til hinder for det.

Stk. 8. Gravstedsretten kan ikke aftales længere end en fredningsperiode, dog således at et urnegravsted kan erhverves for en periode svarende til et kistegravsted. De tidligere udlagte arvegravsteder er undtaget disse regler.

§ 8.

Ved begravelse eller urnenedsættelse i et bestående gravsted skal gravstedsretten om nødvendigt forlænges for det tidsrum, hvormed fredningstiden overstiger den løbende brugsperiode.

§ 9.

Den periode, for hvilken gravstedsretten er erhvervet eller fornyet, regnes fra datoen for indgåelse af aftalen

§ 10.

Overdragelse af gravstedsretten kan, med fornøden dokumentation, ske ved henvendelse til kirkegårdslederen.

§ 11.

Hvis gravstedsretten ønskes fornyet, må indehaveren rette henvendelse til kirkegårdslederen herom i rimelig tid før den løbende brugsperiodes ophør.

Stk. 2. Sker sådan henvendelse ikke, sender kirkegårdskontoret i 4. kvartal et brev til den pågældende med en påmindelse om fornyelsen. Fire uger efter 1. henvendelse fremsendes der en rykker. Reageres der stadig ikke fra gravstedsejeren, sendes der et anbefalet brev med en frist på 4 uger. Medfører dette ikke fremsættelse af ønske om fornyelse af gravstedsretten, hjemfalder gravstedet og hvad der findes derpå til kirkegården.

Stk. 3. Er det ikke muligt at finde en gravstedsejer, anbringes der et skilt på det, hvorpå arveberettigede bedes kontakte kirkegårdskontor. Såfremt der ikke reageres indenfor tre måneder, tilfalder gravstedet kirkegården, og efterfølgende sløjfes det.

Stk. 4. Indehaveren af gravstedsretten kan, inden 4 uger efter brugstidens udløb, fjerne planter m.m. samt gravminder. I så fald skal eventuelle fundamenter samtidig fjernes, og gravstedet afleveres i planeret stand.

Stk. 5. Ved en sløjfning af et gravsted, laves et dokument indeholdende, en liste over de begravede/bisatte i gravstedet, af sløjningsattesten eller dokumentation for stk. 3, samt et billede af gravstedet. Dokumentet opbevares på Kirkegårdskontoret.

Nedlæggelse og regulering

§ 12.

Erhvervelse eller fornyelse af gravstedsret for en periode, som overstiger fredningstiden fra den senest stedfundne begravelse eller urnenedsættelse, kan ikke hindre kirkegårdens eventuelle nedlæggelse.

§ 13.

Hel eller delvis nedlæggelse af gravsteder eller ændring af bestående gravstedsanlæg i øvrigt, kan ske efter udløbet af fredningstiden, fra den senest stedfundne begravelse eller urnenedsættelse og kun såfremt, at der er godkendt af Provstiudvalget i forbindelse med en regulering af kirkegården.

Gravstedernes indhegning.

§ 14.

Gravstederne må ikke uden kirkegårdsudvalgets samtykke hegnes med andet end levende hegn. Hækkene er af thuja, taks, avnbøg eller af bøg. Ryghækkene klippes i 75 cm's højde og sidehækkene klippes i 50 cm's højde. Hvor ryghækkene også har en funktion som rumskabende hække kan der fastlægges andre højder.

Stk. 2. Der må ikke være forhæk på gravstederne, og der skal ved begravelse/bisættelse betales for etablering af brostensforkant hvor dette ikke er i forvejen.

Stk. 3. Alle levende hække plantes, vedligeholdes og klippes ved menighedsrådets foranstaltning, og sådanne hække er kirkegårdens ejendom.

Stk. 4. Gravstedsindhegninger af træ- eller jerngitterværk, murværk, stensætning eller lignende skal holdes sømmeligt vedlige på foranstaltning af ejeren af gravstedsretten. Gravgitre og lignende, som på grund af manglende vedligeholdelse virker skæmmende på kirkegården, kan efter menighedsrådets (kirkegårdsbestyrelsens) beslutning og med provstiudvalgets godkendelse, forlanges istandsat eller alternativt fjernet.

Gravstedernes beplantning og udsmykning.

§ 15.

Hvis bestående beplantninger på gravstederne ved deres højde eller udbredelse skønnes at være til ulempe, kan menighedsrådet forlange dem beskåret eller fjernet. Ligeledes skal gravstedet være rengjort for ukrudt.

Stk. 2. Træer må ikke uden provstiudvalgets forudgående godkendelse beskæres eller fjernes, uanset hvor på kirkegårdsarealet de står, og uanset af hvem plantningen er bekostet.

Stk. 3. Til grusdækning af et gravsted anbefales hvid perlesten. Derudover må der anvendes rød og blå granit. Det skal udlægges i min. 8 cm's tykkelse.

Stk. 4. Der må ikke anvendes plastic eller lignende materialer som underlag for grusbelægning på gravsteder eller andre arealer. Der må ikke sættes kunstige blomster på gravstederne.

Stk. 5. Udgået.

Stk. 6. Ved begravelse i et gravsted, også de der vedligeholdes af Tønder kirkegård, påhviler det gravstedsejeren at nyanlægge/reetablere gravstedet.

Gravminder.

§ 16.

Anbragte gravminder er gravstedsindehaverens ejendom og ansvar. Gravminderne skal være af en sådan udformning, at de kan anbringes på en måde, så de ikke kan vælte og dermed være til fare for besøgende og for kirkegårdens personale. Gravminder som ikke skønnes at stå forsvarligt, lægges om nødvendigt ned, indtil den fornødne opretning og sikring af foranlediget af gravstedsindehaveren, eller af kirkegården, som led i en aftale om udvidet pleje og vedligeholdelse af gravstedet.

Opstilling af et gravminde påhviler ejer/udførende virksomhed. For mindre gravminder kan det aftales med Tønder Kirkegård, at det opstilles mod forudgående aftale om dækning af omkostninger hertil.

Stk. 1. Gravmindernes opstilling må respektere den enkelte afdelings udtryk.

Stk. 2. Kirkegårdsudvalget påser, at der ikke anbringes gravminder, som ved deres størrelse eller form vil virke skæmmende for kirken eller kirkegården, eller hvis indskrift og udstyr må anses for upassende. Er sådanne gravminder trods alt blevet anbragt, kan de, hvis de ikke er registrerede som bevaringsværdige, af provstiudvalget forlanges fjernet fra kirkegården. Provstiudvalgets afgørelse kan indankes for kirkeministeriet gennem stiftsøvrigheden.

Stk. 3. Fundament til gravminder skal udføres så forsvarligt, at der ikke kan opstå fare ved at gravsætte i et tilstødende gravsted.

Stk. 4. På kirkegårdsudvalgets begæring har indehaverne af gravstedsretten pligt til at afhjælpe indtrufne beskadigelser på gravminder.

Stk. 5. Registrerede gravminder må ikke fjernes fra kirkegården. Ved registrerede gravminder forstås gravminder, der er registreret i henhold til bestemmelserne i lov nr. 1156 af 01. september 2016 om Folkekirkens Kirkebygninger og Kirkegårde, med tilhørende BEK nr. 1172 af 19. september 2016 og VEJ nr. 9682 af 10. september 2014. Tønder Kirkegård sørger for, at indehaverne af gravstedsretten, såvidt dette er muligt, gøres bekendt med registreringen.

Stk. 6. Vedligeholdelse og istandsættelse af registrerede gravminder, der er hjemfaldet til kirkegården, påhviler menighedsrådet (kirkegårdsbestyrelsen).

Gravstedernes vedligeholdelse.

§ 17.

Indehaveren af gravstedsretten har pligt til at drage omsorg for gravstedets pleje og vedligeholdelse. Den pågældende har ansvaret for, at bestemmelserne i nærværende vedtægt overholdes.

Stk. 2. Der må ikke findes værktøj, ikke anvendte vaser og lignende på gravstedet. I stedet henvises til det værktøj og de vaser der findes på de af kirkegården opstillede stativer.

Stk. 3. Ukrudtbekæmpende kemiske midler må ikke anvendes på gravstederne.

Stk. 4. Det påhviler kirkeværgen at påse og afgøre, om gravstederne på kirkegården vedligeholdes sømmeligt og i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelse.

Stk. 5. Hvis indehaveren af gravstedsretten forsømmer sin pligt med hensyn til vedligeholdelse, skal kirkegårdsudvalget tilbyde, at kirkegården overtager vedligeholdelsen mod betaling af den i nærværende vedtægt fastsatte takst.

Stk. 7. Hvis vedligeholdelsen ikke overlades til kirkegården, eller den fastsatte betaling herfor ikke erlægges, skal kirkegårdsudvalget ved anbefalet brev til indehaveren af gravstedsretten pålægge denne at opfylde sine forpligtelser vedrørende gravstedet inden en frist på 4 uger.

Stk. 8. Hvis der ved fristens udløb fortsat ikke er draget omsorg for gravstedets vedligeholdelse, kan kirkegårdsudvalget lade det sløjfe som anlagt gravsted og tilplante, tilså, eller gruslægge, men gravpladserne i gravstedet må ikke på ny anvendes til begravelse/bisættelse før udløbet af den periode, der gælder fredningsperioden for den/de, der er begravede/bisatte i gravstedet.

§ 18.

Kirkegården har intet ansvar for skader på gravminder, beplantning eller andet på gravstederne, forårsaget af naturbegivenheder, hærværk eller vold.

§ 19.

Kirkegården renholder gravsteder mod betaling til kirkekassen efter reglerne i afsnit D.

Stk. 2. Pligten til vedligeholdelse af et gravsted kan overdrages til kirkegården mod indbetaling til kirkens kapitaler en gang for alle af et beløb, som er fastsat i nærværende vedtægts afsnit D, for vedligeholdelse i et tidsrum svarende til fredningstiden for gravstedet.

Stk. 3. Det er ikke tilladt menighedsrådsmedlemmer, kirkeværgen, kirkegårdslederen eller andre ved kirken eller kirkegården ansatte personer at medvirke ved gravsteders vedligeholdelse mod at

oppebære eller forvalte renter og/eller hovedstol af en til dette formål i et pengeinstitut indsat kapital.

Særlige bestemmelser for kistegrave.

§ 20.

Fredningstiden – den tid, hvori en grav skal henligge urørt – er for kistegrave 25 år (Undtagelse § 22). For børnegrave (børn under 15 år) er fredningstiden 20 år. For anonyme fosterbegravelser er fredningstiden 10 år.

§ 21.

En gravplads for en voksen skal være 2,6 m x 1,5 m. Graven skal være så dyb, at der bliver mindst 1 m jord over kistelåget.

Stk. 2. Der kan ikke begravnes i dobbelt dybde.

Stk. 3. Kister med dødfødte eller spæde børn kan med kirkeværgens samtykke nedsættes i en allerede benyttet grav.

§ 22.

Anvendes jern-, zink-, egetræs- eller andre hårdtræskister, skal gravstedsretten være erhvervet eller fornyet for et tidsrum svarende til mindst dobbelt fredningstid.

Stk. 2. Murede grave kan kun tillades indrettet med menighedsrådets samtykke og stiftsøvrighedens godkendelse af såvel planerne som vilkårene for indretningen.

§ 23.

Flytning af gravsatte kister må kun foretages efter forud indhentet tilladelse fra stiftsøvrigheden.

§ 24.

Eventuelle akutte sænkninger af gravstedet oprettes ved kirkegårdens foranstaltning.

Særlige bestemmelser for urnegrave.

§ 25.

Fredningstiden - den tid, hvori en grav skal henligge urørt – er for urnegrave 10 år.

§ 26.

Et urnegravsted skal minimum være 0,7 x 0,7 m. Graven skal være så dyb, at der bliver mindst 0,5 m jord over urnen.

Stk. 2. Askeurner kan nedsættes i almindelige gravsteder, uanset om der tidligere er nedsat kister heri.

Stk. 3. Der kan nedsættes to urner i en gravplads, udlagt som kistegrav, registreret som A og B, med A nærmest ryghækken.

§ 27.

Askeurner skal være af et materiale som forventes at gå til grunde i løbet af fredningsperioden.

§ 28.

Flytning af gravsatte urner må kun foretages efter forud indhentet tilladelse fra kirkegårdsudvalget.

Afdelinger med servitutter der supplerer de almindelige regler for et gravsted

§ 29.

A. Skovgrave (NYSK)

Stk. 1. Skovgravene er udlagt med enten 4 eller 8 gravpladser. Ved nysalg af disse beregnes de som et dobbelt kistegravsted. Tages mere end 2 gravpladser i brug tillægges det/de og det/de tilkøbes. Det samme gælder for aftaler med kirkegården om vedligeholdelse, plantning af sommerblomster og grandækning.

Stk. 2. Gravstederne må ikke tilsås med græs.

B. Plænerække (PLRK)

På den gamle kirkegård er rækkerne GLSØ 113 til 139, samt rk. 181 og GLNO 82 og 84 udlagt som plænerække.

Stk. 2. Der etableres af Tønder kirkegård en buet forkant og en runding af chausséen mellem de enkelte gravsteder.

Stk. 3. Bedet rundt om gravmindet er udlagt som et plantebed, og må ikke grus dækkes.

Stk. 4. Betaling for klipning af græs er obligatorisk for hele fredningsperioden.

Stk. 5. Der kan nedsættes 2 urner i en gravplads.

C. Kisteplæne (KIPL), Lindelunden (LILU), Urneplæne med plade (URPL) og Egelunden (EGEL)

Gravstenen skal være af blå rønne/impala og være matsleben. Inskriptionen skal være nedhugget.

Stk. 2. Stenens størrelse skal for dobbeltgravsteder være 75 x 55 cm. og for enkeltgravsteder være 60 x 40 cm., samt der skal medfølge en granitvase. Stenens tykkelse skal være minimum 8 cm.

Tegnene på gravstenene skal være indhuggede, og såfremt der ønskes en opmaling af disse, skal det ske i sort farve.

Stk. 3. Gravstederne er udlagt i græs og der skal ved erhvervelse af et gravsted betales for en obligatorisk plejeaftale for hele fredningsperioden. Denne ydelse dækker klipning af græsset, fjernelse af visne blomster samt rengøring af gravstenen.

Stk. 4. Der må kun sættes blomster i den nedgravede granitvase og i en liggevase på gravstenen. I perioden fra weekenden inden advent og frem til 1. april må der endvidere lægges vinterkranse og dekorationer på gravstenen.

Stk. 5. Der må ikke plantes omkring gravstenen.

Stk. 6. Den karaktergivende beplantning på Kisteplænen/Urneplæne med Plade skal være dansk eg, dog således at de eksisterende træer bevares indtil de er udlevet. På Egelunden er den overordnede beplantning tyrkisk frynseeg. På Lindelunden vil den karaktergivende beplantning bestå af småbladet lind, og bevarelse af en del af den eksisterende gravstedbeplantning af søjlethuja, søjlecypres og søjletaks.

Stk. 7. For at sikre de karaktergivende træer på KIPL, må følgende gravstedsnumre ikke gensælges efter fredningstidens udløb. Dog kan efterlevende ægtefælte blive begravet sammen med deres afdøde ægtefælte.

Det gælder følgende gravstedsnumre:
Række 001. numrene 4, 5, 6, 11, og 12

- Række 002. numrene 4, 5, 6, 11 og 12
- Række 003. numrene 4, 5, 6
- Række 004. numrene 5, 6, 7
- Række 005. nummer 14
- Række 006. numrene 2, 3, 4
- Række 007. numrene 2, 3, 4, 9, 9 og 10
- Række 008. numrene 2, 3, 4, 8, 9 og 10
- Række 009. numrene 8, 9 og 10
- Række 011. numrene 12, 13 og 14

Stk. 8. Der er etableret fælles kransepladser, hvor blomster efter begravelse/bisættelse vil blive anbragt.

D. Urnegravsteder i vinca (URVI)

Gravstedet udlægges med to gravpladser.

Stk. 2. Gravstenene skal være en bearbejdet natursten/natursten, og den skal have en størrelse på ca. 80 x 60 cm.

Stk. 3. Gravstederne er udlagt med vinca som bunddække, og der skal ved erhvervelse af et gravsted betales for en obligatorisk plejeaftale for hele fredningsperioden. Denne ydelse dækker renholdelse, fjernelsen af visne blomster samt rengøring af gravstenen.

Stk. 4. Der må kun sættes blomster i vaser sat ved gravstenen. I perioden fra weekenden inden advent og frem til 1. april må der endvidere lægges vinterkranse og dekorationer på gravstenen.

Stk. 5. Der må ikke plantes omkring gravstenen.

E. Urneskoven (URSK)

Gravstedet udlægges med 2 gravpladser.

Stk. 2. Gravstenene skal være uforarbejdede danske natursten.

Stk. 3. Gravstederne placeres af Tønder Kirkegård i et kvadratnet.

Stk. 4. Gravstederne sælges med den derpå placerede gravsten. Opkrævning for gravstenen er Tønder Kirkegård uvedkommende.

Stk. 5. Tegnene på gravstenene skal være indhuggede, og såfremt der ønskes en opmaling af disse, skal det ske i sort farve.

Stk. 6. Bevoksningen i Urneskoven bliver løbende udtyndet, hvorfor en gravstedsejer ikke kan kræve et fjernet træ genplantet.

Stk. 7. Gravstederne vil blive plejet ekstensivt, så de vil fremtræde som del af et naturareal. Der skal ved erhvervelse af et gravsted betales for en obligatorisk plejeaftale for hele fredningsperioden.

Denne ydelse dækker pleje af gravstedet, fjernelse af visne blomster samt rengøring af gravstenen.

Stk. 8. På gravstedet må der sættes friske blomster i en stikvase. I perioden fra weekenden inden advent og frem til 1. april må der endvidere lægges vinterkranse og dekorationer på gravstenen.

F. Fællesplænen (FLPL)

Blomster må kun placeres på den dertil indrettede plads, der omkranser korset klippet i taks.

Stk. 2. Pårørende kan ikke deltage ved urnenedsættelsen.

Der er knyttet en obligatorisk plejeaftale til gravstedet.

G. Anonyme kistebegravelse og begravelse af fostre

Stk. 1. GLNO rk. 76 og 80 er udlagt til anonym begravelse og anonym begravelse af fostre. Blomster placeres på den indrettede blomsterplads. Tilstødende gravstedsrækker kan udlægges til samme formål, såfremt behovet opstår.

H. Æblelunden (ÆBLU)

Stk. 1. Følger de almindelige regler gældende for gravsteder på kirkegården.
Stk. 2. Gravstederne må ikke tilsås med græs.

I. Ny rækkegravsted (NYRK)

Stk. 1. Der er en godkendt reguleringsplan for dele af afdelingen, der medfører, at der ikke kan udlægges nye gravsteder på rækkerne 33 til 49, før der er godkendt en fremtidig afvendelse.

For rækkerne 9, 17 til 29 er der godkendt en plan for omlægning af rækkerne til urnegrave. Afdelingen vil få navnet Naurlunden. Der er to gravpladser i hvert gravsted.

For rækkerne 31 til 32 er der godkendt en plan for omlægning til kistegrave i græs. Afdelingen vil få navnet Lindelunden.

Stk. 2. Aktive gravsteder må ikke tilsås med græs.

J. Gammel nord (GLNO)

Stk. 1. Der er en godkendt reguleringsplan for dele af afdelingen, der medfører, at der ikke kan udlægges nye gravsteder på rækkerne 134 til 164, før der er godkendt en fremtidig afvendelse.

Stk. 2. Gravstederne må ikke tilsås med græs.

K. Gammel Søndre (GLSØ)

Stk. 1. Der er en godkendt reguleringsplan for dele af afdelingen, der medfører, at der ikke kan udlægges nye gravsteder på rækkerne 145 til 207, før der er godkendt en fremtidig afvendelse.

Stk. 2. Gravstederne må ikke tilsås med græs.

K. Gammel Vest (GLVE)

L.

Stk. 1. Der er en godkendt reguleringsplan for dele af afdelingen, der medfører, at der ikke kan udlægges nye gravsteder på rækkerne 10, 12 og 69, før der er godkendt en fremtidig afvendelse.

Stk. 2. Aktive gravsteder må ikke tilsås med græs.

§ 30.

Begravelser og urnenedsættelser på kirkegården kan finde sted på alle hverdage.

C. Ordensbestemmelser.

§ 31.

- 1) Kirkegården er et indviet sted, hvor der skal være orden og fred.
- 2) Kirkegården opstiller redskaber og vaser, som kan benyttes af gravstedsbrugere. Efter endt brug sættes de tilbage på deres plads.
- 3) Erhvervsmæssigt arbejde på kirkegården må kun udføres på hverdage i tidsrummet mellem 7.00 og 17.00.
- 4) Affald fra gravstederne skal sorteres og anbringes i affaldsstativerne.
- 5) Cykling på kirkegården er kun tilladt for gangbesværede.
- 6) Kørsel med motorkøretøj på kirkegården må kun foregå i kirkens eller kirkegårdens ærinde eller såfremt man har et handicap, der nødvendiggør kørsel frem til en gravstedsafdeling.
- 7) Hunde skal føres i snor, og deres efterladenskaber skal opsamles.

Stk. 2. Afbrydning af grene, beskadigelser af hegn og plantninger, fjernelse af blomster eller planter fra kirkegården eller andres gravsteder, beskadigelse af gravminder og lignende kan medføre erstatningsansvar og eventuelt tillige strafansvar.

Stk. 3. Kirkegårdslederen er regulativmæssigt forpligtet til at påtale enhver krænkelse af kirkegårdens orden og fred og til at indberette krænkelse af nærværende ordensbestemmelser til kirkegårdsudvalget.

D. Takster

§ 32

- A. Grundtaksten pristalsreguleres hvert år. Regulering sker pr. 1. januar.
- B. Taksterne i § 33 og 34 er momsfri ydelser.
- C. Taksterne i § 35 til 38 skal tillægges moms.

Erhvervelse og fornyelse af gravsteder

§ 33

- A. Medlemmer af folkekirken.
I forbindelse med et dødsfald, kan den afdøde begravnes/bisættes i et eksisterende gravsted, eller der udlægges et gravsted med det antal pladser, der ønskes af de pårørende. Der betales ikke for erhvervelse af gravstedet, men alene for de administrative omkostninger, der er i forbindelse med enhver begravelse/bisættelse. Dette sker ved enhver begravelse/bisættelse.
- B. Ikke medlemmer af folkekirken.
I forbindelse med et dødsfald, kan den afdøde begravnes/bisættes i et eksisterende gravsted, eller der udlægges et gravsted med det antal pladser, der ønskes af de pårørende. Der betales den fulde værdi af den anvendte gravplads. Dette sker ved enhver begravelse/bisættelse.
- C. Såfremt man ønsker at reservere et gravsted forud for sit dødsfald, kan reservation til et givent gravsted erhverves, for taksten svarende til de administrative omkostninger. I forbindelse med en efterfølgende begravelse/bisættelse, vil der blive opkrævet en takst svarende til reglerne i § 32 A eller B.
- D. I forbindelse med en reservation af et gravsted, skal indgås en vedligeholdelsesaftale for gravstedet.
- E. Fredningstiden for et gravsted er:

Kistegrav	25 år
Barnegrav (Indtil 15 år)	20 år

Urnegrav

10 år

	Administration/ erhvervelse	Forlængelse
	Grundtakst/for en fredningsperiode	Grundtakst pr. år
Kistegrav		
Medlemmer af folkekirken	15,7	1,6
Ikke medlemmer af folkekirken	180	1,6

*

Urnegrav		
Medlemmer af folkekirken	15,7	1,6
Ikke medlemmer af folkekirken	180	1,6

- F. Ved fornyelse for et kortere åremål end en hel fredningsperiode erlægges der en forholdsmæssig betaling. Fornyelse kan, efter fredningstidens udløb, ikke ske for et kortere åremål end 5 år.
- G. Et gravsted kan kun erhverves for en fredningsperiode, dog kan et urnegravsted erhverves for en fredningsperiode svarende til et kistegravsted.

Gravning og tilkastning af grave

§ 34

- A. For gravning, tilkastning og planering af en grav, samt urnenedsættelse betales.

	Medlem af folkekirken	Ikke medlemmer
	Grundtakst	Grundtakst
Kistebegravelse, inkl. pyntning af grav	63,1	91,6
Børnebegravelse inkl. pyntning af grav. (Indtil 15 år) Fredningstiden for børnebegravelser er 20 år for børn indtil 10 år. Derefter er fredningstiden 25 år.	31,6	47
Anonym fosterbegravelse	7,8	7,8
Urnedesættelse hverdag	7,8	7,8
Urnedesættelse lørdag	35,3	35,3

Ren- og vedligeholdelse af gravsteder (Pleje)

§ 35

A. Kistegravsteder

For kistegravsteder gælder taksten for gravsteder med 4 gravpladser tillige for gravsteder, med et højere antal gravpladser.

Enhed gravsted	Årlig regning Grundtakst	Legataftale Grundtakst/år
1 gravstedsenhed	16,9	16,9
2 gravstedsenheder	21,2	23,5
3 gravstedsenheder	25,1	27
4 gravstedsenheder	27,5	32,9

B. Urnegravsteder

Taksten gælder for et urnegravsted uanset om det er udlagt til en eller flere gravpladser

Enhed gravsted	Årlig regning Grundtakst	Legataftale Grundtakst/år
Urnegravsted	9,4	9,4

C. Legataftaler for § 35 A og B indeholder

Vedligeholdelsen omfatter foruden almindelig renholdelse af gravstedet følgende arbejder: Omplantning af kantplanter, fornyelse af udgåede eller forvoksede planter, opretning efter jordsætning, pålægning af grus, samt rensning og opretning af gravminder

D. Årlig regning for § 35 A og B indeholder

Den løbende renholdelse og beskæring af planterne på gravstedet.

E. Obligatoriske aftaler for kiste og urnegravsteder

Omfatter den pleje der er beskrevet i den godkendte vedtægt for de pågældende gravsteder

Enhed gravsted	Grundtakst/år
Kistegravsted pr. gravplads med gravminde plant med græsplæne	7,8
Kistegravsted uden gravminde (anonym)	5,5
Urnegravsted pr. gravplads med gravminde plant med græsplæne	6,3
Urnegravsted og fosterbegravelse uden gravminde (Anonym)	4,7

Plænerække

§ 36

- A. Der er knyttet en obligatorisk aftale om klipning af græs til gravstedstypen. Derudover er det muligt at indgå individuelle aftaler for vedligeholdelse, grandækning og plantning af sommerblomster for bedet omkring gravmindet.

	Årlig regning Grundtakst	Legataftale Grundtakst/år
Obligatorisk aftale. (klip af græs) pr. gravplads		4,7
Ren og vedligeholdelse for en gravplads	7,5	7,5
Ren og vedligeholdelse for 2 gravpladser	9,4	9,4

Grandækning

§37

- A. Kistegravsteder

Standard er en partiel dækning med en pyntning for 1 og 2 gravpladser, og 2 pyntninger for 3 og 4 gravpladser. Der anvendes ca. 5 kg nordmannsgran pr. gravplads, samt supplerende arter af pyntegrønt.

Ved fladedækning anvendes ca. 7,5 kg. nordmannsgran pr. gravplads

Enhed gravsted	Årlig regning Grundtakst	Legataftale Grundtakst/år
1 gravstedsenhed		
Standard	8,6	7
2 gravstedsenheder		
Standard	13,1	11,5
3 gravstedsenheder		
Standard	18,1	16,5
4 gravstedsenheder		
Standard	24,6	23,0

- B. Urnegravsteder/Plænerække

Gravstedet dækkes partielt og der er en pyntning pr. gravsted. Der anvendes ca. 5 kg. nordmannsgran samt supplerende nobilis med flere.

	Årlig regning Grundtakst	Legataftale Grundtakst/år
Standard	11,1	9,6

- C. Pyntning

Består af en pyntning, typisk i plantekummen, hvor der anvendes ca. 3 kg. nordmannsgran samt supplerende arter af pyntegrønt. Aftalen kan indgås for både kiste- og urnegravsteder.

Enhed gravsted	Årlig regning Grundtakst	Legataftale Grundtakst/år.
Pyntning	6	4,5

§ 38

Sommerblomster

A. For Stk. B og C anvendes der 7 stedmoderplanter og 7 isbegonier pr. gravplads i kistegravsteder og pr. urnegravsted.

B. Kistegravsteder

Enhed kistegravsted	Årlig regning Grundtakst	Legataftale Grundtakst/år
1 gravplads	4,8	3,2
2 gravpladser	8,1	6,5
3 gravpladser	9,9	8,3
4 og flere gravpladser	14,5	13,0

C. Urnegravsteder

Enhed gravsted	Årlig regning Grundtakst	Legataftale Grundtakst/år
Urnegravsted	4,8	3,2

D. Plænerække

Enhed plænerække	Årlig regning Grundtakst	Legataftale Grundtakst/år
1 gravplads	4,8	3,2
2 gravpladser	8,1	6,5

E. Takst pr. sommerblomst

Ved årlig regning opkræves et administrationsgebyr på grundtakst 1,3 plus taksten pr. sommerblomst.

Enhed	Årlig regning Grundtakst	Legataftale Grundtakst/år
	Adm. 1,3	

Pr. sommerblomst	plus 0,23	0,23
------------------	-----------	------

§ 39

Øvrige

A. Timeløn

For arbejder udført af kirkegårdens personale, beregnes timeprisen ud fra en grundtakst på 7,83.

B. Krans og juletulipaner

Der udlægges en krans pr. aftale og der plantes 10 juletulipaner pr. aftale.

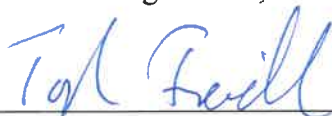
Enhed	Årlig regning Grundtakst	Legataftale/år Grundtakst/år
1 krans/10 juletulipaner	4,3	2,7

C. Leje af kapel

Leje af kapel for ikke medlemmer af folkekirken	Grundtakst
	64,3

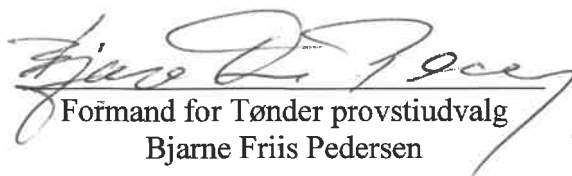
Godkendt af

Tønder Menighedsråd, den 3. februar 2026

Formand for Tønder Menighedsråd
Torben Frederiksen

Godkendt af Tønder provstiudvalg, den 19. februar 2026

Formand for Tønder provstiudvalg
Bjarne Friis Pedersen